

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **LIME Bohemia v. o. s.**, se sídlem Svatovítské náměstí 157, Osečná, zastoupený Mgr. Zuzanou Nedomlelovou, advokátkou, se sídlem Vysoká 149/4, Liberec, proti žalované: **Česká obchodní inspekce, Ústřední inspektorát,** se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2016, č. j. ČOI 52567/16/O100/2500/15/16/Ad/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 4. 12. 2017, č. j. 59 A 65/2016 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 4. 12. 2017, č. j. 59 A 65/2016 - 43 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 6. 2016, č. j. ČOI 52567/16/O100/2500/15/16/Ad/Št (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] **Napadeným rozhodnutím** žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí ředitelky Inspektorátu České obchodní inspekce Ústeckého a Libereckého kraje ze dne 8. 4. 2016, č. j. ČOI/35591/16/2500/0094/RZ/BL, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 000 Kč za správní delikt podle ustanovení § 24 odst. 7 písm. t) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“) pro porušení ustanovení § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Žalovaná popsala průběh správního řízení, přičemž měla za to, že nedošlo k porušení ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu; žalobce ostatně žádné konkrétní pochybení v tomto směru nepopisuje. Z obsahu správního spisu naopak vyplývá, že žalobce byl řádně informován o svých právech dle tohoto ustanovení správního řádu. Ve vztahu k námitkám žalobce, že spotřebitel u něj neuplatnil reklamaci, ale pouze odstoupil od smlouvy, ŽALOVANÁ uvedla, že spotřebitel uplatnil práva z vadného plnění, tj. reklamaci. Reklamace přitom představuje dle zákona o ochraně spotřebitele legislativní zkratku pro uplatnění práva z vadného plnění. Spotřebitel v dopise ze dne 30. 6. 2015 adresovaném žalobci vytýkal vady zakoupeného výrobku a na základě těchto vad požadoval odstoupení od smlouvy. Spotřebitel podle závěru žalované uplatnil u žalobce reklamaci a jako způsob jejího vyřízení požadoval odstoupení od smlouvy s vrácením kupní ceny výrobku. Bylo věcí žalobce coby prodávajícího na tento dopis reagovat a zvolit případný způsob řešení reklamace. Žalobce reagoval dopisem ze dne 9. 7. 2015, ve kterém s požadavkem spotřebitele nesouhlasil, avšak tento dopis nesplnil všechny podmínky na něj kladené ustanovením § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, neboť zde chybělo datum, kdy spotřebitel právo uplatnil a co je obsahem reklamace. Odkaz žalobce na ustanovení občanského zákoníku je pro posouzení věci irelevantní. K výši uložené sankce žalovaná vysvětlila, že ta odpovídá zákonným kritériím a okolnostem případu.

[3] Proti tomu rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že žalovaná porušila základní zásady činnosti správních orgánů. Měl za to, že se žalovaná rovněž nevypořádala se všemi odvolacími námitkami. Trval na tom, že odstoupení od smlouvy není řádné uplatnění reklamace ve smyslu ustanovení § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgány se přitom nezabývaly dopadem soukromoprávní regulace, tj. zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“). Žalobce rozborem NOZ dospěl k závěru, že je rozdíl mezi uplatněním práva odpovědnosti za vady (přičemž NOZ rozlišuje mezi odpovědností za vady prodané věci a dobrovolnou zárukou za jakost) a odstoupením od smlouvy. NOZ nezná pojem reklamace. S ohledem na datum uzavření kupní smlouvy se spotřebitelem měl za to, že ten mohl uplatnit pouze práva z vadného plnění, přičemž by musel dokázat, že vada existovala na výrobku již při jeho převzetí. Předmětné odstoupení se však týká vad, které vznikly až po převzetí zboží. V projednávané věci tedy nešlo o správné vytknutí vad prodané věci ve smyslu NOZ. Další pochybení spotřebitele spatřoval žalobce v tom, že spotřebitel odstoupil od smlouvy, aniž by předmětný výrobek žalobci předložil, natož dodal záruční list; tím spíše nemůže být pochybení spatřováno na straně žalobce.

[4] Krajský soud v **napadeném rozsudku** uvedl, že účelem zákona o ochraně spotřebitele je jeho co nejširší ochrana, vyplývající i z relevantní judikatury Soudního dvora Evropské unie. Z obou správních rozhodnutí je podle soudu seznatelné, jakými úvahami se správní orgány v posuzované věci řídily. Souhlasil s tím, že písemnost spotřebitele ze dne 30. 6. 2015 představuje reklamaci, byť ji spotřebitel takto neoznačil.

Reklamace spočívá v oznámení výskytu vady prodávajícímu a uplatnění práva z odpovědnosti za vady prodané věci. Současné předložení reklamované věci není nutnou náležitostí tohoto jednostranného právního úkonu. Podle soudu tedy stačí, že došlo k notifikaci ze strany spotřebitele prodávajícímu, že koupená věc je vadná a že požaduje určitý nárok z vadného plnění. Reakci žalobce ze dne 9. 7. 2015 lze považovat za písemné potvrzení uplatněné reklamace, které však nesplňuje podmínky ustanovení § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Spotřebitel přitom může jako způsob vyřízení reklamace požadovat i odstoupení od smlouvy. Ohledně údajné nemožnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí soud odkázal na obsah správního spisu, podle něhož žalobce o tom, že se může i vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, informován byl; na tuto výzvu žalobce reagoval. Žalovaná pak nebyla povinna žalobce znovu s podklady rozhodnutí seznamovat, neboť v průběhu odvolacího řízení žádné nové důkazy nepořizovala.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku **kasační stížnost**, v níž se dovolával kasačních důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s“). Trval na argumentaci, že správní orgány porušily ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť mu nedaly možnost se před vydáním rozhodnutí vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a ke způsobu jejich zjištění; je tak chybou, pokud správní orgán obviněnému pouze doručí rozhodnutí, z jehož odůvodnění lze vyčíst, jaké důkazy byly provedeny. Měl rovněž za to, že se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními body, přičemž odkazoval na tu část žaloby, v níž namítal porušení základních zásad činnosti správních orgánů, neboť soud přehlédl, že se žalovaná nevypořádala s jeho argumentací stran NOZ. Opakovaně citoval jednotlivá ustanovení NOZ a dovozoval, že je rozdíl mezi odstoupením od smlouvy a reklamací. Měl rovněž za to, že bylo nutné zabývat se tím, na jaké typy reklamace se NOZ vztahuje, a zda existuje zákonná záruka. S ohledem na konstrukci domněnky u odpovědnosti za vady poukazoval dále na to, že i kdyby bylo ze strany spotřebitele odstoupeno od smlouvy v souladu s NOZ, bylo na spotřebiteli, aby odpovědnost stěžovatele prokázal, což se však nestalo. Spotřebitel rovněž pochybil tím, že reklamovanou věc nepředal při své reklamaci stěžovateli.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti vyjádřila v přípisu ze dne 12. 2. 2018, v němž trvala na tom, že správní orgány neporušily ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť stěžovatel byl sdělením ze dne 23. 2. 2016 informován o možnosti nahlížet do spisu. V průběhu správního řízení bylo stěžovateli vysvětleno, že je vůči němu postupováno v souladu se speciální právní úpravou obsaženou v zákoně o ochraně spotřebitele, a že je mu vytýkáno, že nevydal řádné potvrzení. Vlastní soukromoprávní spor mezi stěžovatelem a spotřebitelem nebyl předmětem řízení. Zdůraznila, že kupující nemusí mít při vlastní reklamaci předmětný výrobek; okamžikem uplatnění reklamace je oznámení výskytu vady ze strany spotřebitele.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou, jež splňuje podmínky obsažené v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., a je proti napadenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, které stěžovatel fakticky rovněž uplatnil (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47). Nepřezkoumatelnost je natolik závažnou vadou rozhodnutí krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal, tedy z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud nezjistil, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu zakládají důvod nepřezkoumatelnosti, přičemž na její závěry ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod, pro stručnost odkazuje (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75; rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73; rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 74; rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130.

[10] Stěžovatel z pohledu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku zejména namítá, že se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními body, přičemž odkazoval na tu část žaloby, v níž namítal porušení základních zásad činnosti správních orgánů. K tomu je nutno uvést, že ačkoliv je třeba na povinnosti řádného vypořádání se s žalobními body v odůvodnění rozhodnutí soudu důsledně trvat, nemůže být tato povinnost chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být vždy posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Podstatné je, aby se soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13), případně, za podmínek tomu přiměřeného kontextu, je možné se spokojit i s akceptací odpovědi implicitní, což připouští i Ústavní soud (např. usnesení sp. zn. II. ÚS 2774/09 ze dne 18. 11. 2011, či rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 58/2011 – 72 ze dne 21. 12. 2011).

[11] Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud na základní argumentaci stěžovatele stran rozhodující otázky, tj. stran jím tvrzeného nenaplnění podmínek pro konstatování jeho viny za spáchání správního deliktu dle zákona o ochraně spotřebitele, jasně reagoval; argumentace stěžovatele ohledně tvrzeného porušení základních zásad činnosti správních orgánů byla v tomto směru pouze doplňková, neboť uvedenou základní argumentaci toliko rozvíjela. Pokud krajský soud vyložil a dospěl k závěru, že předepisované podmínky pro konstatování viny stěžovatele s ohledem na zjištění vyplývající obsahu správního spisu naplněny byly, implicitně tím současně také vypořádal a vyvrátil i předmětnou podpůrnou argumentaci stěžovatele stran porušení základních zásad činnosti správních orgánů. To proto, že ta vycházela právě z toho, že v posuzované věci podmínky pro konstatování viny za správní delikt naplněny nebyly.

[12] Z obsahu odůvodnění napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud dále také shledal, že se krajský soud, vedle připomenuté nosné žalobní argumentace, rovněž náležitě

zabýval i dalšími žalobními námitkami, které mířily na přezkoumatelnost správních rozhodnutí a tvrzenou nemožností stěžovatele vyjádřit se k podkladům rozhodnutí správních orgánů..

[13] K naplnění stěžovatelem označených kasačních důvodů dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. uvádí Nejvyšší správní soud následující:

[14] Předmět soudního řízení vymezil stěžovatel ve své žalobě tak, že brojí proti rozhodnutí žalované ve věci správního deliktu podle zákona o ochraně spotřebitele. Tímto rozhodnutím bylo posuzováno to, zda stěžovatel naplnil znaky správního deliktu podle uvedeného zákona, nikoli to, zda nárok spotřebitele uplatněný v jeho dopisu ze dne 30. 6. 2015 byl důvodný nebo ne. Nebylo tedy hodnoceno, jaké konkrétní právo měl spotřebitel s ohledem na jím tvrzené skutečnosti dle NOZ. To je, či by bylo, věcí případného řízení před civilními soudy. Správní orgány, resp. následně správní soudy, tedy měly zkoumat pouze to, zda byly ze strany stěžovatele splněny příslušné veřejnoprávní povinnosti kladené na něj zákonem o ochraně spotřebitele.

[15] Ustanovení § 19 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (ve znění ke dni spáchání správního deliktu“) stanoví: „*S výjimkou případů, kdy je k provedení opravy určena jiná osoba, je prodávající povinen přijmout reklamaci v kterékoli provozovně, v níž je přijetí reklamace možné s ohledem na sortiment prodávaného zboží nebo poskytovaných služeb, případně i v sídle nebo místě podnikání. Prodávající je povinen spotřebiteli vydat písemné potvrzení o tom, kdy spotřebitel právo uplatnil, co je obsahem reklamace a jaký způsob vyřízení reklamace spotřebitel požaduje; a dále potvrzení o datu a způsobu vyřízení reklamace, včetně potvrzení o provedení opravy a době jejího trvání, případně písemné odůvodnění zamítnutí reklamace. Tato povinnost se vztahuje i na jiné osoby určené k provedení opravy.*“

[16] Stěžovatel přitom nijak nezpochybňuje, že podmínky tohoto zákonného ustanovení v projednávané věci nesplnil. Pouze poukazuje na to, že se nejednalo o řádnou reklamaci a že nebyly splněny podmínky pro její uplatnění. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že pojem „reklamace“ představuje legislativní zkratku, uvedenou v ustanovení § 13 zákona o ochraně o spotřebitele (v NOZ tento pojem skutečně obsažen není), a to tak, že jde o *uplatnění práva z vadného plnění* (shodně ve vztahu k předchozí úpravě rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2006, č. j. 3 As 60/2005 – 73). Režim vlastní odpovědnosti prodávajícího je pak z povahy věci obsažen v soukromoprávním přepisu, tj. v NOZ (konkrétně viz ustanovení § 1914 odst. 1 a 2 NOZ, podle něhož „*Kdo plní za úplatu jinému, je zavázán plnit bez vad s vlastnostmi vymíněnými nebo obvyklými tak, aby bylo možné použít předmět plnění podle smlouvy, a je-li stranám znám, i podle účelu smlouvy. Je-li splněno vadně, má příjemce práva z vadného plnění.*“). Jedním z nároků při uplatnění práva z vadného plnění je i možnost *odstoupení od smlouvy* – srov. ustanovení § 2106 odst. 1 písm. d) NOZ a speciálně u prodeji zboží v obchodě ustanovení § 2169 odst. 1 a 2 NOZ. Nejvyšší správní soud z toho toliko vyvozuje, že v případě, kdy spotřebitel prodávajícímu uvádí, že uplatňuje odstoupení od smlouvy, jedná se o „reklamaci“ ve smyslu zákona o ochraně spotřebitele, neboť toto právo je jedním z práv, které spotřebitel, za splnění příslušných podmínek, v případě vadného plnění může uplatňovat. Reklamace není omezena pouze na situace, kdy spotřebitel požaduje opravu, úpravu či výměnu věci.

[17] Pokud se stěžovatel dále brání tím, že se nemohlo jednat o řádnou reklamaci, protože spotřebitel mu předmětnou věc spolu se záručním listem nepředložil, tak k tomu je nutné uvést, že žádná taková povinnost spotřebiteli není uložena ani zákonem o ochraně spotřebitele, a rovněž nevyplývá ani z NOZ.

[18] K námitkám stěžovatele stran porušení ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu potom Nejvyšší správní soud odkazuje na obsah spisu, podle kterého správní orgán prvního stupně stěžovateli zaslal přípis ze dne 23. 2. 2016 obsahující sdělení o možnosti vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutím. Dle obsahu spisu stěžovatel na toto sdělení dokonce reagoval, a to podáním ze dne 24. 2. 2016. Nejvyšší správní soud tedy nezjistil, že by v tomto směru byl porušen správní řád.

[19] Nejvyšší správní soud tak s ohledem na vše výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení; žalovaná, která měla ve věci úspěch, žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti nevynaložila, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalované náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu